

*Edice a materiály***DOKUMENTY Z ARCHIVU ÚV KSČ****I.**

1970, 6. leden, Praha. – Jan Fojtík předsednictvu ÚV KSČ. Zpráva o situaci v československé kinematografii s přílohou obsahující složení tvůrčích skupin a jejich ideově uměleckých rad.

[...] ^a

[Zpráva o situaci v čs. kinematografii] ^{b,1}

Čs. filmová tvorba dosáhla v posledních letech některých uměleckých úspěchů. Současně však byla stále zřetelněji ovlivňována západními ideovými a filosofickými vzory a módními uměleckými směry, které jsou v rozporu s marxisticko-leninskými názory na tuto oblast. V uplynulém desetiletí nebyly tyto problémy filmovou kritikou důsledně objasňovány a správná linie nebyla nekompromisně prosazována v praxi. Vyplývalo to rovněž z nedůsledného uplatňování vedoucí úlohy strany i neprincipiálního přístupu k této oblasti.

Část filmových tvůrců, hlavně z mladší generace, se začala ve své tvorbě orientovat na dosahování úspěchů především na západních filmových festivalech a soutěžích. Západní organizátoři antisocialistické ideologické diverze dovedli velmi chytře těchto okolností využívat ve svůj prospěch. Propagandou, finančním ovlivňováním, např. dotováním cen značnými částkami, zvaním tvůrců k různým pobytům a tvůrčí spoluprací, nesrovnatelně lépe honorovanou než u nás, získávali řadu našich filmových pracovníků na svoji stranu.

Postupně se vytvářela situace, že mnozí filmoví pracovníci se začali stavět proti zdrojům národní kultury, proti socialistickým principům umělecké tvorby a proti kulturní politice KSČ a státu.

Začali podceňovat tvorbu a spolupráci s ostatními socialistickými kinematografiemi, především NDR a SSSR. V této situaci zde sehrál zvláštní úlohu Svaz filmových a televizních pracovníků, ² kde se vytvořila skupina ambiciózních představitelů, kteří využili politické situace po lednu 1968 a zmocnili se vedoucích pozic v tomto svazu.

Pod vlivem FITES v uplynulém roce a od srpna 1968 též pod vlivem vedení Čs. filmu byla většina vedoucích činitelů filmových podniků orientována na podporu pravicově oportunistických sil v našem politickém životě. Řada předních „duchovních otců“ tohoto směru je dosud v Čs. filmu zaměstnána (viz příložený přehled složení tvůrčích skupin a jejich ideově uměleckých rad Filmového studia Barrandov).

Po nástupu nového vedení Čs. filmu koncem září 1969³ ukázal rozbor kádrové situace, že převážná většina vedoucích pracovníků setrvává na pozicích pravicového oportunismu, což se projevilo v jejich vlastní činnosti a v působení úseků, které řídili. Bylo tomu tak ve všech oblastech Čs. filmu, a to jak v distribuci, tak v tvorbě i v zahraničních stycích.

Bylo proto nutno přikročit k provedení změn ve většině vedoucích funkcí. Až doposud byli odvoláni:

1. M. Krejčí z funkce reprezentanta Čs. filmu ve Francii,
2. J. Eisler z funkce ekonomického náměstka ústředního ředitele filmu,
3. A. J. Liehm z funkce reprezentanta Čs. filmu ve Francii,
4. V. Harnach z funkce ředitele FS Barrandov,
5. F. B. Kunc z funkce ústředního dramaturga FS Barrandov,
6. M. Šebek z funkce ředitele Ústřední půjčovny filmů,
7. inž. A. [Nesveda] z funkce náměstka ředitele Ústřední půjčovny filmů,
8. V. Žizka z funkce ředitele Krátkého filmu,
9. J. Kubovský z funkce náměstka ředitele Krátkého filmu,
10. R. Gráf z funkce ředitele studia Zpravodajského filmu,
11. dr. V. Václavek z funkce ředitele Dokumentárního filmu,
12. dr. J. Stibral z funkce ředitele Výukového filmu,
13. V. Masník z funkce ředitele Studia animovaného filmu,
14. J. Vaniš z funkce vedoucího výrobní skupiny Propagačního filmu,
15. M. Mára z funkce ředitele Filmových laboratoří,
16. V. Bystrov z funkce poradce ředitele a tiskového mluvčího FS Barrandov.

Předsednictvo ÚV KSS a vláda SSR odvolaly z funkce ústředního ředitele Slovenského filmu Ctibora Štítnického a ministr kultury SSR uvedl do funkce nového ředitele s. dr. Pavla Koyše.

Pokud jde o další kádrové změny, bude ještě provedena změna ve vedení Filmového studia v Gottwaldově. Dále bude uskutečněna reorganizace dosavadních (6) tvůrčích skupin Filmového studia Barrandov, ve kterých jsou soustředěni přední ideoví představitelé militantního pravicově oportunistického a antisovětského směru naší tvůrčí inteligence, a budou vytvořeny skupiny nové, v nichž nebudou již tito činitelé.⁴

Nevyřešena zůstává zatím situace v Čs. filmexportu. Konečné řešení zde závisí na prověře činnosti, a to jak prodeje filmů do zahraničí, tak účasti na festivalech a jiných akcích. Rovněž nutno prověřit zakázkovou činnost Čs. filmu pro zahraniční producenty.⁵

Do nových funkcí byli doposud jmenováni:

- dr. B. Steiner, I. náměstek ústředního ředitele Čs. filmu pro oblast českého filmu,
K. Pixa, ředitel Krátkého filmu,
V. Mašek, ředitel Ústřední půjčovny filmů,
J. Šťastný, ředitel Filmového studia Barrandov,
L. Toman, ústřední dramaturg Filmového studia Barrandov,
J. Rybín, ředitel Filmových laboratoří.

V dalším období budou postupně kádrově zpevněna všechna důležitá funkční místa tak, aby byla obsazena spolehlivými pracovníky, stojícími na platformě současného marxisticko-leninského vedení naší strany.

ŘÁD PRÁCE L. TOMANOVÍ

Praha, 13. června (ČTK) – President republiky armádní generál Ludvík Svoboda udělil ústřednímu dramaturgovi Filmového studia Barrandov Ludvíku Tomanovi za tvůrčí a politicky angažovanou činnost ve filmové tvorbě Řád práce.

Vysoké vyznamenání odevzdal ve středu v Praze soudruhu Tomanovi [uprostřed] za přítomnosti ústředního ředitele Čs. filmu Jiřího Purše [vpravo] a dalších vedoucích pracovníků čs. kinematografie místopředseda vlády ČSSR Matej Lúčan [vlevo].

(„Rudé právo“ 53, 14. 6. 1973, č. 140, s. 2.)

Foto ČTK

Byly tak uskutečněny zásahy na místech, která jsou rozhodující. Bylo možno okamžitě dohodnout s krajskými podniky stažení některých ideově nevhodných filmů (Všichni dobří rodáci, Ohlédnutí a řady krátkých filmů: Zahradkář, Kdo byl vlastně B. Šmeral atd.) a napříště zajistit, aby takovéto nevhodné filmy nebyly do distribuce uváděny.

Před nasazením do distribuce bylo doposud pozastaveno 9 celovečerních filmů: Smuteční slavnost, Skřivánci na niti, Den sedmý, osmá noc, Ucho (natočeno ve Filmovém studiu Barrandov), Devět kapitol ze starého dějepisu (natočen ve Studiu Čs. armádního filmu), Ezop (natočen v čs.-bulharské koprodukcii) a Ranná díla, Noc plná lží (jugoslávský film), Svěží vítr (maďarský film). U některých dalších filmů budou prováděny úpravy.

V Krátkém filmu byly provedeny změny ve vedení jednotlivých studií, která mají zajistit především ve zpravodajských a dokumentárních filmech, jejichž výrobní doba na rozdíl od celovečerních filmů je poměrně krátká, aby byly vyloučeny jakékoliv protistranické a antisovětské invectivy.⁶ V další etapě – po dohodě a koordinaci s naší televizí – bude stanovena nová koncepce struktury a programu těchto filmů.

Řada signálů, které se dotýkají činnosti některých složek Čs. filmu z uplynulého období, a to jak politického, tak ekonomického charakteru, přiměla nové vedení filmu, aby se obrátilo na předsedu ÚKLK s. Drahomíra Koldera se žádostí o provedení prověrky některých činností ve filmu.⁷

Byly změněny výběrové komise dlouhých i krátkých filmů (vyloučení představitelů FITES a Klubu filmových novinářů), jakož i komise pro obesílání zahraničních akcí Čs. filmem.

Byly utvořeny komise, které mají prověřit všechny celovečerní a krátkometrážní filmy, jež jsou v distribuci.

Byly provedeny rozhodující kroky k obnovení a k normalizaci styků s kinematografiemi socialistických zemí. Vedení Čs. filmu navštívilo již SSSR, NDR, zúčastnilo se porady vedení socialistických kinematografií v Bulharsku a do konce roku 1969 uskutečnilo ještě dvoudenní návštěvu Polska.

Na základě dosavadních zkušeností z práce ve vedení Čs. filmu je třeba urychleně vyřešit tyto problémy:

1. [Nejnovější tvorba:]^d

V průběhu r. 1969 se objevila řada filmů, jejichž politickoideové vyznění je přinejmenším problematické. To pokračuje i ve filmech, které jsou v současné době dokončovány. I když nebylo možno prověřit všechny filmy, na nichž se začalo pracovat, a připravené scénáře, je už nyní třeba konstatovat, že se v tvorbě celovečerních filmů začíná rýsovat celá série „černých“ filmů.

- Z hlediska kulturně politického je možno tvorbu r. 1969 rozdělit zhruba do tří skupin:
- Filmy, ve kterých rozhodným způsobem převažuje záporný pohled na uplynulých 25 let našeho vývoje, na naši současnost, na práci a postavení strany v naší společnosti apod. Tyto filmy ani po úpravách není možno dát do distribuce (Všichni dobří rodáci, Devět kapitol ze starého dějepisu, Skřivánci na niti, Smuteční slavnost, Den sedmý, osmá noc, Ucho, Ezop).
 - Filmy, ve kterých jsou některé záporné pohledy, případně invectivy, které však nejsou takového charakteru, že by film jako celek vyzníval záporně a musel být vyřazen z distribuce. U těchto filmů by měla sehrát rozhodující úlohu filmová kritika, která by měla odhalit a rozbít ideové slabiny těchto filmů (Žert, Směšný pán, Svatý z Krejčárku,

Ohlédnutí, Přehlídce velím já, Těch několik dní, Případ pro začínajícího kata, Odhodlaná slečna, Zabitá neděle).

– Filmy, ve kterých nejsou závažnější ideové a kulturně politické nedostatky.

Totéž se týká i některých připravených scénářů. Rovněž v krátkometrážní tvorbě bylo nutno provést některé zásahy a připravit zásadní přehodnocení koncepce krátkometrážní tvorby, především pokud jde o dokumentární a zpravodajský film.

2. [Organizační struktura]^c

Dosavadní uspořádání československé kinematografie se opírá o dekret presidenta republiky č. 50/45 Sb. ze dne 11. 8. 1945 a o vládní nařízení č. 13/62 Sb. z 2. 2. 1962. Po schválení ústavního zákona o československé federaci byla *via facti* dosavadní organizace změněna a rozhodnutím bývalého ústředního ředitele Čs. filmu vznikl z dosavadní československé kinematografie Český film a Slovenský film.⁸

Protože nebyla včas přijata odpovídající zákonná opatření, která by byla podkladem pro nové organizační uspořádání, a nebyly důsledně vyřešeny otázky řízení a koordinace celostátních otázek, objevila se v uplynulém období celá řada nedostatků, nesprávných politických a ideových rozhodnutí a chyb. Týkaly se především zahraničních styků čs. kinematografie, obzvláště té skutečnosti, že nebyly obnoveny a plně normalizovány styky se socialistickými kinematografiemi, účasti na některých významných zahraničních akcích (mezinárodní festival v Moskvě, přehlídka československých filmů v Sorrentu, MFF v Londýně, v Phnom Penhu apod.), koncepce distribuční politiky a některých dalších otázek.

Filmové umění tvoří významnou část národní kultury. Spoluvytváří kulturní život a socialistické smýšlení našeho lidu. Posláním filmového umění je zvyšovat všestrannou kulturní a tím i životní úroveň obyvatelstva a přispívat k rozvoji ušlechtilých lidských vztahů a demokratických zásad socialistické společnosti. Filmová díla spoluvytvářejí světové filmové umění a tím přispívají ke vzájemnému sbližování a porozumění mezi národy. Pro náš lid je film zdrojem poučení, informací, vzdělání, politické výchovy a v neposlední řadě zábavou.

[Současná politická situace vyžaduje posílit centrální uplatňování stranické kulturní politiky, jednotného ideového postupu v celé československé kinematografii, a to především v zásadních, koncepčních obsahových otázkách tvorby. Stejně tak je též nutné, aby čs. kinematografie vystupovala i navenek jako celek při respektování národních zvláštností a zájmů.]^f

Tento požadavek vyplývá též ze závěrů porady vedoucích představitelů socialistických kinematografií v Bulharsku počátkem prosince 1969, kde byl schválen požadavek ideologického semknutí jednotlivých socialistických kinematografií, především pokud jde o společný postup vůči kinematografiím kapitalistickým. Obzvláštní důraz byl položen na nutnost daleko užší spolupráce při organizování mezinárodních festivalů na území socialistických států. Byla přijata zásada, že tyto akce mají být využity pro propagaci socialistické ideologie a socialistického filmového umění.

Z těchto důvodů předloží nové vedení čs. kinematografie návrh zákona o československé kinematografii,⁹ který by vycházel z těchto zásad:

– V souladu s dekretem presidenta republiky o znárodnění kinematografie stanovit hlavní úkoly československé kinematografie.

– Při organizační struktuře vycházet z toho, že je třeba ponechat malý řídicí orgán na federální úrovni (Ústředí československé kinematografie), který bude koordinovat a s konečnou platností schvalovat politickoideové plány tvorby české a slovenské kinematografie, řešit otázky zahraničních styků, zahraničního obchodu, určovat základní koncepce filmové distribuce, základní otázky mzdové, honorářové a cenové, základní legislativní a právní otázky, základní otázky technického rozvoje a otázky vědeckovýzkumného charakteru.

Zákony České národní rady a Slovenské národní rady bude stanovena organizace Českého a Slovenského filmu, kde bude vyjádřena rovněž návaznost na příslušná národní ministerstva kultury. Do výsadní kompetence těchto národních orgánů budou spadat otázky řízení tvorby a distribuce a všechny další s tím souvisící problémy provozu a techniky.

3. [Zahraniční styky]⁸

Nové vedení Čs. filmu věnuje od svého nástupu mimořádnou pozornost odstranění chyb a deformací, k nimž došlo v uplynulém období v celkové koncepci zahraničních styků Čs. filmu, především v přerušení spolupráce se sovětskou kinematografií a ostatními socialistickými kinematografiemi.

Je možno konstatovat, že se již v podstatě podařilo styky obnovit a normalizovat.

V řízení a koordinaci zahraničních styků se stále ještě projevují velké nedostatky, především pokud jde o obesílání zahraničních festivalů, různých akcí s filmem, prodeje filmů do zahraničí a zakázkové činnosti.

Účast zahraničních západních producentů působí v řadě případů značné komplikace, protože některé problematické scénáře byly nasazeny do výroby a koprodukce byla dohodnuta bez ohledu na obsah scénáře, pouze s ohledem na význam režiséra toho kterého filmu. Tak vznikly v poslední době problémy s filmem režiséra Menzela „Skřivanci na niti“, kde zahraniční producent požaduje náhradu škody v souvislosti s pozastavením tohoto filmu ve výši 500 000 dolarů. Obdobná situace hrozí vzniknout s filmy slovenského režiséra Jakubiska „Vtáčkovia, siroty a blázni“ a „Zbehovia a pútnici“.

Zvláštní pozornost si vyžaduje uspořádání XVII. mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech a Mezinárodního festivalu dětských filmů v Gottwaldově. Návrh na uspořádání MFF v Karlových Varech bude předložen do 31. 1. 1970.¹⁰

4. [Ekonomické řízení v oblasti kinematografie]¹¹

Od 1. 1. 1969 byla v oblasti čs. kinematografie zavedena nová soustava ekonomického řízení. Po tříčtvrtěročním působení se ukazuje řada kladných momentů, ale zároveň celá řada záporných stránek. To se týká především filmové distribuce, kde ekonomická zainteresovanost pracovníků distribuce na výsledcích vede k tomu, že jsou především preferovány komerční filmy a tím je celková skladba filmů uváděných distribucí posunována do oblasti zábavných, dobrodružných a jinak únikových filmů.

Závažným úkolem bude dořešení organizačního sloučení v českých krajích (na Slovensku byla již provedena) krajských podniků pro film s Ústřední půjčovnou filmů.

Bude nutno provést důkladný rozbor této situace v průběhu roku 1970 a navrhnout konečnou organizační strukturu a způsob ekonomického řízení celé oblasti filmu.

5. [Vztah ke společenským organizacím]^{ch}

Od nástupu nového vedení Čs. filmu je důsledně prosazována a dodržována zásada, že vzhledem k dosavadnímu opozičnímu postoji vedení FITES nemůže s tímto svazem žádná složka Čs. filmu nadále spolupracovat. Toto stanovisko bylo příležitostně tlumočeno nejprve vedoucímu tajemníkovi rež. Helgemu a později nově zvolenému předsedovi rež. Klosovi. Podstatně lépe se vyvíjí vztah k Odborovému svazu zaměstnanců v kultuře a umění, kde byly navázány první kontakty a jsou předpoklady pro pozitivní spolupráci. V poslední době se příznivě vyvíjí spolupráce se zájmovým Svazem filmových a televizních techniků, kteří se přihlásili k podpoře prohlášení vedení Čs. filmu.

6. [Situace ve stranických organizacích Čs. filmu]ⁱ

Jednotlivé ZO KSČ podléhají jednak obvodnímu výboru KSČ Praha 1 (ústřední ředitelství Čs. filmu, Krátký film, Ústřední půjčovna a Čs. filmexport) a jednak obvodnímu výboru KSČ Praha 5 (Filmové studio Barrandov, Filmové laboratoře, Filmový průmysl).

ZO KSČ na ústředním ředitelství Čs. filmu je do značné míry typickou úřednickou organizací, která v období práce bývalého vedení Čs. filmu tomuto vedení sloužila a zaujímal také podle toho příslušné závěry.

Po příchodu nového vedení Čs. filmu se podařilo na členské schůzi ZO KSČ vyjádřit a podpořit závěry zářijového pléna ÚV KSČ.

Nepříznivá situace je v ZO KSČ Krátkého filmu, kde především tvůrčí pracovníci Zpravodajského a Dokumentárního filmu setrvávají na stanoviscích pravicového oportunismu.

V nejbližších dnech komunisté z vedení Čs. filmu a ve spolupráci s městským výborem a obvodním výborem KSČ Praha 1 připraví plán pro upevnění stranického jádra v těchto organizacích.

Obvodní výbor v Praze 5 ustavil pracovní komisi, která provádí rozbor činnosti práce celozávodního výboru a ZO KSČ Filmového studia Barrandov a Filmových laboratoří. V komisi pracují zástupci obvodního výboru strany Praha 5, městského výboru KSČ a byra ÚV KSČ a vedení Filmového studia Barrandov.

Byl odvolán z funkce uvolněného předsedy CZV KSČ s. J. Perutka. CZV KSČ byl doplněn o 4 členy. Pro stranickou práci na Barrandově byl uvolněn na přechodnou dobu jako placený instruktor obvodního výboru strany s. Vojtěch Leiter.

Práce komise je orientována na přípravu stranické konference Filmového studia Barrandov, kde má dojít k podstatnému kádrovému posílení stranické organizace. V první polovině ledna 1970 se připravuje aktiv komunistů-funkcionářů FSB, později aktiv komunistů-tvůrčích pracovníků studia.

V ZO KSČ Filmových laboratoří vystoupilo z KSČ ze 100 členů 59.

Práce ve stranických organizacích Čs. filmu si vyžádá mnoho úsilí na upevnění stranických pozic a soustavné pomoci vyšších stranických orgánů.

[Složení tvůrčích skupin a jejich ideově uměleckých rad]

1. [Tvůrčí skupina FEIX – BROŽ]^k

Karel Feix	– vedoucí TS
dr. Miloš Brož	– vedoucí dramaturg TS
dr. Milena Honzíková	– dramaturg
Ota Zelenka	– dramaturg
Jaroslav Dietl	– dramaturg
dr. Fr. Dvořák	– dramaturg
Vratislav Blažek	– dramaturg (emigroval do NSR)
Jiří Brdečka	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^l

Elmar Klos	– režisér
dr. A. [Hoffmeister] ^m	– spisovatel a výtvarník
Jiří Marek	– spisovatel
H. Šimáčková	
dr. Fr. Pavlíček	– dramatik
dr. Fr. Dvořák	– profesor FAMU
dr. J. Macek	– historik

2. [Tvůrčí skupina ŠMÍDA – DANIEL]ⁿ

Bohumil Šmída	– vedoucí TS
Fr. Daniel	– vedoucí dramaturg TS (dlouhodobá dovolená) Fr. Daniela dočasně zastupuje F. B. Kunc
dr. Alena Urbanová	– dramaturg
Jar. Opavský	– dramaturg
Miloš Fiala	– dramaturg
Pavel [Hajný] ^o	– dramaturg
Jan Libora	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^p

Martin Růžek	– herec
Rudolf Kalčík	– spisovatel
Milan Uhde	– spisovatel
dr. A. [Hoffmeister] ^q	– spisovatel a výtvarník
Ota Ornest	– divadelní režisér
Václav Lohniský	– divadelní režisér
Jar. Boček	– filmový teoretik
Jan Skopeček	– herec
Miroslav Horníček	– herec

3. [Tvůrčí skupina ŠEBOR – BOR]^r

Jiří Šebor	– vedoucí TS
------------	--------------

Vladimír Bor	– vedoucí dramaturg TS
Radovan Kalina	– dramaturg
Věra Kalábová	– dramaturg
dr. Fr. Kožík	– dramaturg
dr. Václav Šašek	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^s

[Jiří] Fried	– spisovatel
Lad. Helge	– režisér
Karel Ptáčník	– spisovatel
V. Jasný	– režisér
Zb. Brynych	– režisér
inž. Jiří Struska	– filmový teoretik
Miloš Forman	– režisér
G. Francel	– filmový kritik
Ivan Passer	– režisér
dr. Josef Škvorecký	– spisovatel

4. [Tvůrčí skupina JURÁČEK – KUČERA]^a

Jaroslav Kučera	– vedoucí TS
Pavel Juráček	– vedoucí dramaturg TS
dr. Zdeněk Bláha	– dramaturg
Václav Nývlt	– dramaturg
Leoš Suchařípa	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^v

Ladislav Fikar	– spisovatel
Fr. Hrubín	– básník
Ester Krumbachová	– výtvarnice a scenáristka
Zd. Mahler	– scenárista
B. Hrabal	– spisovatel
R. Selucký	– ekonom
Jan Řezáč	– redaktor
R. Hrušínský	– herec
Fr. Vrba	– filmový kritik

5. [Tvůrčí skupina ŠVABÍK – PROCHÁZKA]^v

Erich Švabík	– vedoucí TS
Jan Procházka	– vedoucí dramaturg TS
Fr. Pavlíček	– dramaturg
Ota Hofman	– dramaturg
Ivan Urban	– dramaturg
dr. Josef Träger	– dramaturg
Marcela Pittermannová	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^x

Fr. Vlácil	– režisér
J. Vaniš	– kameraman
Jana Štroblová	– spisovatelka
Břetislav Pojar	– režisér
K. Kachyňa	– režisér
R. Lukavský	– herec
O. Hofman	– dramaturg
I. Pietropaolová	– pracovnice dětského hnutí
L. Aškenázy	– spisovatel

6. [Tvůrčí skupina NOVOTNÝ – KUBALA]^y

Lad. Novotný	– vedoucí TS
Bedřich Kubala	– vedoucí dramaturg TS
Vl. Körner	– dramaturg
Sergej Machonin	– dramaturg
Jiří Musil	– dramaturg
Ant. Máša	– dramaturg

[Ideově umělecká rada]^z

Jan Kačer	– herec a divadelní režisér
O. Daněk	– dramatik
M. Vacík	– kritik
Jiří Pittermann	– kritik

SÚA, Předsednictvo ÚV KSČ, f. 02/1, sv. 114, a. j. 187, 6. 1. 1970. – Strojopis A4, 14 s.

a	číslo jednací 6778, které se pak opakuje na všech 14 listech, vpravo předtištěné označení „Příloha III“; desetistránkový text má čtyřstránkovou přílohu, která má na první straně vpravo předtištěné označení „Příloha IV“, na zbylých třech stranách se vpravo nahoře opakuje římská číslice IV	d – l	strojopisně podtrženo
b	strojopisně podtrženo	m	chybně uvedeno <i>Hofmeister</i>
c	chybně uvedeno <i>Nesvadba</i>	n	strojopisně podtrženo
		o	chybně uvedeno <i>Hejný</i>
		p	strojopisně podtrženo
		q	chybně uvedeno <i>Hofmeister</i>
		r – s	strojopisně podtrženo
		t	původně s překlepem – <i>Hiří</i>
		u – z	strojopisně podtrženo

1) Přetiskovaný dokument byl vřazen do původně čtyřiaadvacetistránkového spisu nazvaného „Zpráva o situaci v československé kinematografii“ (dále jen Zpráva) jako „Příloha III“. Za jeho přípravu, podklady a sepsání zodpovídal Jan Fojtík, který spis předložil na 157. schůzi předsednictva ÚV KSČ 12. ledna 1970. Schůze dospěla k usnesení, kterým uložila: „1. s. J. Fojtíkovi a komunistům ve vedení Čs. filmu rozpracovat náměty z diskuse předsednictva ÚV KSČ do konkrétního návrhu řešení dalšího postupu politické konsolidace na úseku Čs. filmu a do 1 měsíce předložit k projednání předsednictvu ÚV KSČ. S návrhem postupu předložit i základní teze zákona o československé kinematografii; 2. s. D. Kolderovi provést v hlavních

oblastech činnosti Čs. filmu v rámci celé ČSSR kontrolu a o závěrech informovat předsednictvo ÚV KSČ. “ Kromě úvodní „košilky“, usnesení a přítomného dokumentu spis obsahoval ještě „Přílohu IV“ – seznam jednotlivých tvůrčích skupin a jejich ideově uměleckých rad Filmového studia Barrandov a původní rukopisné poznámky z průběhu jednání celé schůze, jež zde publikujeme v nezkrácené verzi.

Rukopisné poznámky zaznamenal pravděpodobně vedoucí sekretariátu prvního tajemníka a je z nich dobře patrné, jak který člen předsednictva vystupoval. Pro větší autentičnost materiálu jsme zachovali původní pravopis a grafickou podobu. Poznámky jsou psány modrým kuličkovým perem na sedmi stranách formátu A5 a jsou číslovány v pravém horním rohu číslicemi 2 – 8.

V textu se vyskytuje několik nečitelných slov a čtyři těsnopisné věty, které jsme ani s pomocí nejlepších odborníků nedokázali rozluštit. Na jejich existenci upozorňujeme přímo v textu v hranatých závorkách.

[str.] 2

s. Fojtík přijmout pro informaci –

nejde o hlubší rozbor –

informace se týká kádr změn – prvních kroků

proti prvním filmům –

chceme provést kontrolu – jednali se s. Kolderem

je tam charakteristika nové tvorby

studia ke stran. organ

str 7 – že předloží nové vedení

zasad

zatím vyškrtnout

jde o to uložit aby vedení

připravilo návrh zásad zákona

Mám seznam zaměstnan Fil. stu Barr

Krátkého filmu

175 lidí kteří v zahraničí –

s. Purš – úkoly v 1970

tvorba – проверка roztočených filmů (20)

2 – 3 filmy zarazit

[str.] 3

proverka scénářů – i tam další

dramat příprava – k 15 lednu – zrušit

ideově umělecké rady –

zrušit tvůrčí skupiny –

stanovit novou organizaci –

dramaturgie k Barandovské centralizaci –

Prosíme postupovat velmi obezřetně –

organ. strukturu – narazíme na věci že není dovedena

do konce –

představa že film mohl vypracovat návrh

osnovy federálního – z toho postupovat

dále při statuování čs a slov. filmu

Na to naleznout statut a [nečitelné slovo] kádr.

od 1. 1. 71 aby šlo podle nich

koncem února by mohlo byro ÚV KSČ projednat situaci

v čs filmu –

příprava V. I. Lenina – máme řadu připravených

scénářů pro krátký film –

podepsání dohod s 5 social. kinematografiemi

filmový festival –

zahraniční obchodní činnost (filmexport)

[str.] 4

řízení činnosti do jednoho místa –
finanční úspěchy vyplývají z toho že zaměření na komerční
filmy =
návštěvy na sovětské filmy malé –
vlastní organizace distribuce –
pozastavení filmu – přímý náklad – 3 mil. filmů –
vztah ke společ. organizacím – svaz zaměst v kultuře –
se svazem film a televiz techniků –
řadu Fites oblastí budeme muset převzít –
otázka poradních orgánů – vytvoření filmové rady
centrální ideově umělecká rada na Barandově
někteří podporují zjevně – někteří méně zjevně –
(Klos, Helge Pacovský – spolupra nechceme)
v listopadu nebo prosinci předložit kvalif vzta a rozvoj
činnosti –

s. Husák – kdo nese odpovědnost aby se další polit svinstva
nedostavovali
[dvě nečitelná slova] – veden jen k sblbnutí lidí –
sestavit soudní skupinu která ty věci prověří –
První parta – negativně působí na veřejnost
Procházka a spol – vaši pracovníci? –
jasný profil – musí od filmu pryč

[str.] 5

ke spolupráci každého nemůžeme přijmout –
FAMU jak vychovávala – v jakém směru,
kontrolu – [dva řádky těsnopisu]
s. Purš – komisi které podat
žádný scénář nesmí do výroby –
může režisér – nějaká [nečitelné slovo] být –
vytypovat scénáře které pozoruhodný akcent
opatření jsme udělali aby se víc nenašel nik
o distribuci – 400 filmů – všechno to prohlédnout –
to je časově náročné – řadu jsme ztáhli –
komise po skončení práce by [nečitelné slovo]
není to pohnutí celým [nečitelné slovo] celé
distribuce –
distributoři zainteresováni na příjmu –
Čs. televize – do konce ledna [nečitelné slovo] dohodu
není to uspořádáno –
Procházka není našim zamest –
na svobodné noze –
tvůrčí skupiny zaregistrovali 3 scénáře –
jsou v činnosti celé klany –
když někdo v nouzi veme

[str.] 6

spolupráce s lidmi – máme vytypovány
FAMU chceme navštívit s. Hrbka
s. Bilak – oblast není propracována perspektivně –
lidi zůstávají dále pracovat – přezimovat –
problém neukazuje východiska –
třeba zvolit

[str.] 7

[**str.**] 8

174

velmi citlivá věc – naši pro zřízení federálního
[nečitelné slovo] aspekty dohromady, do jednoho polit [nečitelné slovo]
s. Husák Fojtík [dva řádky těsnopisu]

další peníze kázat dle [dvě nečitelná slova] tvůrce nelze
necht se poradit a dát seriózní návrhy –
zbavit se lidí kteří [nečitelné slovo], zabezpečit že
film přijde –
[jedna řádka těsnopisu]
co centrální tam co národní tam
do měsíce jak dále udělat

2) Srov.: Jarmila Cysařová, *Pokus o občanské společenství*. FITES, b. m., 1994. (Vyšlo k Valné hromadě FITES konané 3. října 1994.)

3) Usnesením vlády ČSSR číslo 237 z 19. září 1969 byl odvolán z funkce ústředního ředitele Československého filmu Alois Poledňák a na jeho místo jmenován Jiří Purš. – ÚSD, KV ČSFR, CIII 474.

4) K 15. lednu 1970 byly rozpuštěny ideově umělecké rady při tvůrčích skupinách a následně byly k 1. březnu 1970 zrušeny i tvůrčí skupiny. – SÚA, Byro ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích, f. 02/7, sv. 22, a. j. 47.

5) Usnesením ze 157. schůze předsednictva ÚV KSČ byl Drahomír Kolder, předseda Ústřední komise lidové kontroly, pověřen provést hloubkovou kontrolu v hlavních oblastech činnosti Československého filmu. Rozdělením celého úkolu vznikly tři samostatné „prověrky“, které se zaměřily na: 1. oblast vývozu a dovozu filmů a filmových materiálů, tedy Filmexport; 2. Filmové studio Barrandov, Krátký film a Filmové laboratoře; 3. Svaz filmových a televizních umělců Praha. První a třetí z nich předložil Kolder 176. schůzi předsednictva ÚV KSČ 19. června 1970. Zpráva o obchodních a hospodářských aktivitách Filmexportu měla za následek odvolání podnikového ředitele ing. S. Kvasničky a obchodního ředitele Ladislava Kachtíka, mimo jiné proto, že celková výše pohledávek Filmexportu u zahraničních partnerů činila k 31. 12. 1969 celkem 37 milionů Kčs. – SÚA, Předsednictvo ÚV KSČ, f. 02/1, sv. 130, a. j. 206.

6) 30. září 1969 byl odvolán z funkce podnikový ředitel Krátkého filmu V. Žižka a na jeho místo byl jmenován Kamil Pixa. K 1. lednu 1970 byla provedena rozsáhlá reorganizace Krátkého filmu, když se dramaturgie bývalých šesti studií sloučily do jednoho útvaru podřízeného přímo řediteli Krátkého filmu. – SÚA, Byro ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích, f. 02/7, sv. 22, a. j. 47.

7) Viz pozn. č. 5.

8) Na rozdělení Československého filmu se v souvislosti s federalizací státu dohodli ředitelé obou národních částí podniku Alois Poledňák a Ctibor Štítnický po předchozím jednání s ministrem kultury Miroslavem Galuškou. Ke vzniku Českého filmu a Slovenského filmu došlo k 1. lednu 1969. – SÚA, f. Ministerstvo kultury, neuspořádáno.

9) Viz dokument č. II.

10) Návrh na uspořádání XVII. mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech byl dokončen 20. února 1970 a předsednictvu ÚV KSČ jej předložil Jan Fojtík na 163. schůzi 27. února 1970. Hlavními tezemi tohoto návrhu se staly závěry z konference socialistických kinematografií, která se konala v listopadu 1969 v Bulharsku:

„– v souladu s neustále rostoucí vážností mezinárodních festivalů, pořádaných socialistickými státy, se kinematografie členských států budou i nadále zúčastňovat těchto festivalů svými nejlepšími filmy. Bude zajišťována přítomnost delegací, které budou složeny z odpovědných politických představitelů a významných tvůrců, aby skutečně probíhaly na vysoké úrovni;

– pokládáme socialistické mezinárodní filmové festivaly za místo, kde se propagují socialistické myšlenky a prosazuje socialistické filmové umění. Proto naše účast na těchto festivalech musí být prodechnuta socialistickou cílevědomostí. Mezinárodní festivaly v socialistických státech jsou naším společným dílem. Jejich autoritu nutno proto všemožně zvyšovat, především tím, že na ně budou vysílány nejlepší filmy národních kinematografií. I nadále se musíme snažit, aby z praxe těchto festivalů byly odstraněny elementy, které otupují vysoké třídně politické a estetické hledisko socialistického filmového umění.“ – SÚA, Předsednictvo ÚV KSČ, f. 02/1, sv. 119, a. j. 193.